

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget)

Redegørelse af 7/5 03 om affald – »Affaldsstrategi 2005-08«

(Redegørelse nr. R 13).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

INDLEDNING

I den hidtidige indsats på affaldsområdet har der været fokuseret meget på affaldsmængderne målt i tons. Affaldsmængden er en god og robust indikator for udviklingen på affaldsområdet, men regeringen lægger vægt på fremover at supplere denne synsvinkel. Fremover skal indsatsen baseres på et forbedret beslutningsgrundlag, der inddrager opgørelser af, hvor mange ressourcer der tabes med affaldet, og hvor stor en miljøbelastning der er forbundet med behandlingen af de forskellige typer affald.

På den baggrund har regeringen fremlagt et udkast til strategi for affaldspolitikken i de kommende år – »Affaldsstrategi 2005-08«. Udkastet har været i høring frem til 1. april 2003, og resultatet af høringen er indarbejdet i denne redegørelse. Den endelige strategi forventes offentliggjort i sommeren 2003.

Affaldsstrategiens initiativer skal ses i sammenhæng med arbejdet på affalds- og ressourceområdet i EU, herunder nye eller reviderede direktiver samt de kommende tematiske strategier for genanvendelse og for bæredygtig ressourceanvendelse. Affaldsstrategien indeholder således gennemførelsen af en række EU-direktiver samt forordninger.

STATUS

De samlede affaldsmængder er steget hurtigere end den økonomiske vækst i perioden 1995 til 1996, mens der efter et fald i affaldsmængderne igen var en stigning fra 1999 til 2000. Dette billede gælder dog kun de samlede affaldsmængder. Udviklingen peger ikke i retning af afkobling, men snarere et nogenlunde konstant forhold mellem væksten i affaldsmængden og den økonomiske vækst opgjort som BNP.

I Danmark blev der i 2001 produceret 12,8 mio. tons affald. Der er tale om et fald i mængden på 2% i forhold til året før. Faldet skyldes primært, at slam til mineralisering er opgjort på en ny måde. En del af faldet skyldes desuden, at mængden fra industri er faldet med 11% i forhold til 2000, især jern- og metalkrot. Derimod er affaldsmængden fra servicesektoren steget med 17% i forhold til 2000.

I 2001 blev 8,1 mio. tons affald svarende til 63% af den samlede affaldsmængde genanvendt. Mængden af affald, der blev forbrændt i 2001, var på 3,2 mio. tons eller 26% af den samlede affaldsmængde. Den deponerede mængde affald var i 2001 på 1,3 mio. tons, svarende til 10% af den totale mængde affald. Det er først og fremmest den høje genanvendelse af bygge- og anlægsaffald samt restprodukter fra de kulfyrede kraftværker, som har bidraget til den samlede høje genanvendelse.

AFFALDSSTRATEGI 2005-08

Formål

Formålet med Affaldsstrategi 2005-08 er at udstikke retningslinierne for regeringens affaldspolitik samt rammerne for kommunernes lokale affaldsplaner for perioden 2005-08. Desuden konkretiserer strategien den nationale indsats på affaldsområdet, som medlemslandene er forpligtet til i forhold til EU.

Regeringen sigter på at nedsætte forbruget af ressourcer og afkoble stigningen i mængden af affald fra den økonomiske vækst. Det er vigtigt at nedbringe de miljøbelastninger, der opstår, når affald dannes og håndteres. Det er et fælles ansvar for såvel myndigheder som borgere og virksomheder at løfte denne opgave.

Affaldsstrategien er et vigtigt element i en bæredygtig udvikling. Fokus på ressourceoptimering i produktionen, et nedsat ressourcetab ved håndtering af affald, affaldsforebyggelse og øget genanvendelse kan alt sammen bidrage til en bæredygtig udvikling.

Affaldsstrategien indgår som et strategisk element i samspil med kemikaliepolitikken, strategien »Miljø og sundhed hænger sammen« samt grøn markedsøkonomi.

Regeringens affaldspolitik for 2005-2008 bygger på tre grundelementer:

- at forebygge tab af ressourcer og miljøbelastning fra affald

- at afkoble væksten i affald fra den økonomiske vækst
- at sikre mere miljø for pengene gennem
 - øget kvalitet i affaldsbehandlingen og
 - en effektiv affaldssektor

Ressourcetab og miljøbelastning fra affald skal sættes ned

Affald repræsenterer ressourcer. Det er centralt i den fremtidige indsats at begrænse tabet af disse mest muligt. Desuden skal de enkelte materialestrømme prioriteres. Ikke alle materialer er lige velkomne i affaldsstrømmen. Indsatsen skal primært rettes mod de mest sundheds- og miljøbelastende stoffer samt mod de materialer, der skaber store mængder affald eller anden forurening undervejs i deres livsforløb.

Dansk miljøpolitik sigter i vid udstrækning på at fremme en forsvarlig anvendelse af ressourcer. Men der skal arbejdes for at udnytte ressourcerne bedre. For at kunne følge denne sigtelinie vil et element i strategien være at fokusere på at frembringe data og udvikle metoder, der kan vurdere produkters og materialers samlede ressourcetæk og miljøbelastning.

Strategien skal sikre et grundlag for at vurdere, hvilken kombination af virkemidler der bedst sikrer ressourceeffektivitet og affaldsforebyggelse. I særlig fokus er markedsbaserede virkemidler, som vil blive foretrukket fremfor forbud og påbud.

Væksten i affald skal afkobles fra den økonomiske vækst

I en strategisk indsats for at afkoble væksten i affald fra den økonomiske vækst er det afgørende at finde frem til de faktorer, som medfører, at affald dannes. Den økonomiske vækst har stor betydning for mængden af affald. Jo flere penge befolkningen har mellem hænderne, jo mere affald dannes der. Aktiviteten i byggesektoren er et godt eksempel på, at dannelsen af affaldet hænger nøje sammen med den økonomiske konjunktur.

Også forbrugs- og produktionsmønstre spiller ind. En reel forebyggende indsats bygger på, at virksomheder og borgere får mulighed for og viser viljen til at bidrage til:

- at producere og forbruge mindre ressourcekrævende produkter, som holder længe og er miljøvenlige
- at miljøvenlige produkter får en større markedsandel

- at give både borgere og virksomheder en mulighed for at vælge et forbrug, der er til gavn for miljøet

Mere miljø for pengene – øget kvalitet i affaldsbehandlingen

Vi skal sikre en øget kvalitet i affaldsbehandlingen. Hidtil har affaldsbehandlingen især taget udgangspunkt i affaldshierarkiet, og det skal det fortsat gøre. Redskabet er et godt og fornuftigt instrument til en første prioritering af, hvilken behandling affaldet skal have. Affaldshierarkiet fortæller, at affaldsfraktionerne skal flyttes op i hierarkiet. Det betyder, at forebyggelse og genanvendelse af affaldet skal prioriteres frem for forbrænding. Allerede skal vi undgå deponering af affaldet. Der er imidlertid behov for en nuanceret vurdering, og vi skal som hovedregel følge affaldshierarkiet, når det både er miljømæssigt velbegrundet og samfundsøkonomisk effektivt.

Affaldshierarkiet alene er ikke tilstrækkeligt til at vælge den bedste behandling af fremtidens affald. Det er også nødvendigt at kunne dokumentere, hvilken miljøgevinst vi får for pengene ved en specifik behandlingsform. Derfor skal der fremover mere fokus på sammenhængen mellem økonomien og miljøbelastningen i de valg, vi træffer på affaldsområdet.

For at fremme en bedre kvalitet i affaldsbehandlingen er der især tre centrale indsatsområder, som skal styrkes i de kommende år.

- Der skal udvikles en metode, hvor det er muligt at opgøre kvaliteten i behandlingen af affaldet samt at vurdere, om affaldet behandles til den rigtige pris.
- Der skal i højere grad end i dag stilles krav til den behandling affaldet sendes til.
- Der skal arbejdes for, at affaldet bliver mindre farligt og for at nedbringe mængden af farligt affald.

Metode til at opgøre kvalitet – nye affaldsindikatorer

Der er behov for at udvikle en metode, som på et mere detaljeret og konkret niveau angiver, hvor godt og til hvilken pris vi er i stand til at behandle affaldet. Dette kan skabe en større gennemsigtighed i beslutningerne.

Der er i dag allerede taget de første skridt til at udvikle dette instrument. Sammen med Affaldsstrategi 2005-08 kommer det første bud på en række affaldsindikatorer, som viser ressourceforbrug, energiforbrug og behovet for deponering for forskellige affaldsfraktioner. Indikatorer

terne viser, hvor der kan opnås størst miljømæssig effekt ved for eksempel at vælge genanvendelse frem for forbrænding.

Hidtil har der været fokus på mængden af produceret affald, og på hvordan dette affald blev håndteret. Jo højere genanvendelsesprocenten var, jo bedre var affaldshåndteringen. Dette er ikke længere tilstrækkeligt. Der er nu behov for at supplere de tidligere anvendte indikatorer med nye indikatorer, som fortæller noget om affaldets miljøbelastning.

Der er udviklet og beregnet nye affaldsindikatorer for tabet af ressourcer og deponeringsbehov for 22 materialer, der findes i affaldet. Indikatorerne udtrykker den miljøgevinst, der er ved flytte en særlig affaldstype fra deponi til genanvendelse eller forbrænding. Dette betyder, at vi for hver materialetype beregner tabet af ressourcer og energi ved deponering af hele fraktionen, og sammenligner tabet med en ny behandlingssituation, hvor en realistisk mængde enten bliver genanvendt eller forbrændt. Indikatorerne er beregnet på grundlag af mængden af affald i 2000, og der er ikke foretaget en fremskrivning af affaldsmængden.

Indikatorerne kan anvendes til en miljømæssig prioritering af indsatsen overfor de enkelte fraktioner, idet indikatorerne fortæller os, om det ud fra en ressource- og miljømæssig betragtning kan betale sig at genanvende affaldet eller forbrænde det. Med de nye indikatorer i hånden er vi i stand til at udpege konkrete områder, hvor vores fremtidige indsats skal ligge. Vi har nu den første beregning af indikatorerne, som kan danne basis for nye initiativer. Men det er vigtigt at nævne, at der, inden de konkrete initiativer gennemføres, vil blive foretaget en grundigere miljømæssig og økonomisk analyse af tiltagene.

De nye affaldsindikatorer skal videreudvikles, så de giver et samlet billede af ressourceforbruget og miljøbelastningen. Indikatorerne skal desuden suppleres med en vurdering af materialernes miljø- og sundhedsmæssige effekter. De nye indikatorer er forbundet med en vis usikkerhed. De kræver et stort datagrundlag og forudsætter komplicerede beregninger, og de skal fortolkes med forsigtighed.

Affaldsindikatorerne skal kombineres med samfundsøkonomiske analyser. Herved opnår vi et solidt grundlag for at vurdere, om konkrete affaldsfraktioner behandles miljømæssigt bedst og til den rigtige pris.

Krav til behandling af affaldet

Det skal sikres, at de genanvendte materialer har en højere kvalitet, og at behandlingen belaster miljøet mindst muligt. Når der er taget stilling til, at en affaldsfraktion skal udsorteres med henblik på en særlig behandling, skal der i højere grad end i dag stilles krav til kvaliteten af affaldets behandling.

I de kommende år vil vi sandsynligvis se nye krav til behandling af fraktioner som PVC og imprægneret træ. Desuden skal der som følge af deponeringsdirektivet udvikles en række såkaldte acceptkriterier for deponering af affald. Alt i alt vil krav til behandling af affald medvirke til en bedre kvalitet i affaldshåndteringen.

Affaldet skal være mindre farligt

Affaldet skal med tiden blive mindre farligt. Der skal sættes ind over for farlige stoffer i produkterne. Det vil gøre, at affaldet bliver mindre »farligt«, når disse produkter engang ender i affaldsstrømmen.

Der skal i de kommende år udarbejdes en strategi for farligt affald, som sætter fokus på affaldets farlighed og afdækker eventuelle barrierer for at sende det farlige affald til den miljømæssigt bedste og samfundsøkonomisk mest effektive behandling. Vi har i dag kriterier til at afgøre om affaldet er farligt, men der er behov for at udvikle en metode, der angiver, hvilken behandling det farlige affald skal have. Nye initiativer hertil vil blive overvejet i den kommende planperiode.

Mere miljø for pengene – en effektiv affaldssektor

Organisering af affaldssektoren

Affaldsområdet har i Danmark været tilrettelagt, så der i dag er en velfungerende affaldshåndtering på et højt miljømæssigt beskyttelsesniveau. Desuden er priser for affaldsbehandling yderst rimelige sammenlignet med udlandet. Kommunerne har ansvaret for alt affaldet og har overordnet stået for håndteringen af det i et samlet kommunalt affaldssystem.

Der er opnået gode resultater med den måde, vi har tilrettelagt affaldsområdet på, men der er også svagheder. I foråret 2002 nedsatte regeringen en arbejdsgruppe, der skal give en samlet vurdering af omfanget og betydningen af væsentlige problemstillinger på affaldsområdet. Arbejdsgruppen skal komme med bud på fremtidige løsninger inden for områder, hvor grup-

pen har vurderet, at det er nødvendigt med en ændret organisering og lovgivning.

Arbejdsgruppen skal koncentrere sig om rammebetingelserne for affaldssektoren, herunder de organisatoriske, konkurrencemæssige og økonomiske forhold for såvel husholdnings- som erhvervsaffald og både for private og offentlige aktører.

Affaldsstrategien 2005-08 skal således ikke betragtes som en udtømmende beskrivelse af de tiltag, der i perioden skal gennemføres vedrørende organiseringen af affaldsområdet og anvendelsen af styringsmidler. Arbejdsgruppen afslutter sit arbejde i 2004. På baggrund heraf vil regeringen tage stilling til, hvilke initiativer der skal gennemføres fra 2005 og frem.

Producentansvar på relevante områder

Et mål i affaldsstrategien er at afdække, om der på relevante produktområder kan opnås fordele ved at indføre et producentansvar. Det skal vurderes om indførelse af producentansvar kan ske uden administrativt tunge byrder for producent/importør og myndigheder. Det skal endvidere vurderes, om producentansvar kan føre til mere miljøvenlige produkter. For særlige produkter forventes producentansvar at kunne være velegnet.

Producentansvar skal ikke vælges som en ensidig dansk løsning. Virkemidlet skal indføres på internationalt plan, eksempelvis i EU. Her er producentansvar allerede indført på områder som udrangerede køretøjer og affald fra elektrisk og elektronisk udstyr.

Miljø- og samfundsøkonomiske vurderinger – et bedre grundlag for beslutninger

På affaldsområdet er det vigtigt at sikre en større miljømæssig effekt af de investeringer, der foretages. For at sikre at miljøeffekten bliver størst muligt, er det nødvendigt på en metodisk og struktureret måde at sammeneveje miljø og omkostninger. Her er miljømæssige og samfundsøkonomiske vurderinger et værktøj, som kan udgøre et af flere grundlag for de affaldspolitiske beslutninger. Der er dog usikkerhed om selve værdisætningen af miljøeffekter, og ikke alle miljøeffekter er undersøgt. En forsvarlig miljømæssig og samfundsøkonomisk analyse er desuden meget afhængig af de data, der er til rådighed. Det er derfor vigtigt, at der er tilstrækkeligt med oplysninger om både miljø og omkostninger.

Der bliver gennemført samfundsøkonomiske vurderinger, når områderne er specificeret nærmere, og der er tilstrækkelige data til at udføre en samfundsøkonomisk analyse. En ændring i de danske regler som følge af et EU-direktiv er som oftest vurderet i forbindelse med forhandlingerne og behøver derfor ikke nødvendigvis at blive undersøgt på samme detaljeringniveau som øvrige regler, når de implementeres. Indenfor rammerne af EU-direktiverne skal gennemførelsen ske så omkostninger og miljøeffekter er afstemt.

Sådan når vi strategiens sigtelinie

Regeringens sigtelinie for den fremtidige indsats er at øge genanvendelsen og nedbringe mængden af affald til deponering. Sigtelinien for genanvendelse er 65% i 2008, og sigtelinien for deponering er højst 9%.

Affaldsstrategien indeholder samlet over 100 nye initiativer, der dækker hele affaldsområdet. Hovedparten af initiativerne er rettet mod dels at gennemføre såvel EU-regler som danske regler, dels at tilvejebringe ny viden gennem udviklings- og udredningsprojekter. Hertil kommer en række initiativer som sigter på at udvikle nye værktøjer, delstrategier samt miljø- og samfundsøkonomiske vurderinger. Den sidste hovedgruppe af nye initiativer omhandler et mindre antal informationsaktiviteter. Strategien kan ikke gennemføres uden tilskud til størstedelen af disse projekter.

Sigtelinierne skal realiseres gennem en indsats, der er rettet mod følgende områder:

Vidensdeling er et centralt virkemiddel for aktørerne ved gennemførelsen af strategien. Videncenter for Affald har en central rolle på dette område.

For at fremme *udvikling af nye behandlingsteknologier* i fuld skala er det nødvendigt fortsat at yde økonomisk støtte f.eks. via Miljørådet for renere produkter. Desuden skal det sikres, at reguleringen understøtter anvendelse af den nye teknologi.

Der skal skabes *gennemsigtighed i de kommunale gebyrer*. Der vil blive foreslået ændringer i Miljøbeskyttelsesloven herom.

Det skal vurderes, om der kan ske en forenkling af *virksomhedernes registrerings- og indberetningsforpligtigelser*. Antallet af *kommunale regulativer* skal ned, og regulativernes indhold skal ensrettes, således at det bliver nemmere for virksomheder at arbejde på tværs af kommunegrænser.

Der skal udarbejdes en *strategi for farligt affald*. Formålet er dels at afdække om de forskellige reguleringer, der vedrører/refererer til farligt affald, lægger barrierer for den økonomisk og miljømæssigt bedste behandling af affaldet, dels at pege på mulige initiativer for at minimere barriererne.

Den store mængde *bygge- og anlægsaffald*, der i dag genanvendes, kan være forurenede med miljøbelastende stoffer. I den kommende planperiode vil der blive stillet krav til udvaskningen af disse stoffer, således at genanvendelsen kan foregå miljømæssigt forsvarligt og på samme vilkår, som genanvendelse af andre restprodukter.

Desuden skal forbruget af kemikalier, som giver anledning til miljø- og sundhedsproblemer i byggerier, nedbringes mest muligt, så fremtidens byggeaffald bliver renere. Det skal undersøges, om der er en miljø- og sundhedsmæssig effekt i forbindelse med brug, reovering og nedrivning af bygninger, der indeholder PCB.

Der skal opstilles forslag til konkrete ressource- og miljøindikatorer for enkelte byggerier. Indikatorerne skal sætte bygherrerne i stand til at tage ansvaret for forbedring af miljøforholdene i byggeriet. Der skal desuden foreslås principper for et benchmarkingsystem, som gør det muligt at vurdere og sammenligne miljøindsatsen.

Desuden skal der indføres regler om håndtering af fjernvarmerør, der indeholder CFC'er og HCFC'er, som følge af EU's Forordningen om stoffer, der nedbryder ozonlaget.

Borgerne skal generelt have bedre information om de kommunale ordninger. Det skal vurderes, om der kan opnås en miljøeffekt ved at gennemføre en informationskampagne om forbrug og affald. Mange forbrugs- og adfærdsmønstre grundlægges allerede hos børnene. For at sikre at fremtiden borgere er opmærksomme på ressource- og affaldsproblemerne, vil der blive udarbejdet informations- og undervisningsmateriale til børnehaver, skoler og gymnasier.

Der skal udvikles et værktøj til brug for en lokal vurdering af den miljø-økonomisk mest hensigtsmæssige behandling af *organisk dagrenovation*. Kommunerne får herved mulighed for at vurdere, hvorvidt der lokalt skal indføres todelte indsamling af den organiske del af dagrenovation og træffe afgørelse herom. Erfaringerne viser, at den indsamlede mængde og omkostningerne i forbindelse med indsamling af organisk dagrenovation kan variere betydeligt. Men også forhold i forbindelse med forbrænding, fx var-

meafsætning, eller behov for forbehandling inden bioforgasning kan variere lokalt og være afgørende for den miljø-økonomiske vurdering.

Kommunerne vil blive motiveret til at øge genbrug og genanvendelse af *storskalld*. De vil endvidere blive opfordret til at etablere netværk for mandskab på containerpladser mv.

Virksomhederne skal fokusere på at nedbringe affaldsmængden i produktionsprocessen samt producere mere miljøvenlige produkter. Der er ofte god økonomi i at satse på disse områder på grund af besparelser i råvareforbruget. Det skal vurderes, om øget brug af miljøstyring på virksomhederne kan opnås bedst gennem brancheaftaler, eller om der skal udarbejdes en vejledning om affaldskrav i forbindelse med miljøgodkendelse af virksomheder.

Industrien deponerer affald, som det i dag er muligt at genanvende. Dette affald skal, såfremt det er samfundsøkonomisk effektivt, flyttes til genanvendelse.

Det eksisterende værktøj til at kortlægge virksomheders affald skal videreudvikles. I dag anvendes det hovedsagelig af små og mellemstore virksomheder, men værktøjet skal udvikles, så det også kan anvendes i store virksomheder samt i servicesektoren.

Håndteringen af *animalsk affald* skal ændres som følge af nye regler, der er udstedt af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Disse ændringer af reglerne om genanvendelse og bortskaffelse af animalsk affald er forårsaget af EU's Forordning om animalske biprodukter.

EU's Emballagedirektiv forpligter os til at tage en række initiativer på området. Der skal ske en øget genanvendelse af transportemballage af plast og anden plastemballage fra alle virksomheder, og der skal sikres 15% genanvendelse af træemballageaffald. Desuden indebærer det, at kommunerne skal indsamle genanvendelige metalemballager fra husholdninger til genanvendelse.

For at styrke indsatsen i *detaillhandlen* er der nedsat et panel af aktører indenfor området. Detailhandelspanelet skal fremme udbuddet af renere produkter indenfor dagligvareområdet og medvirke til at øge forbrugernes interesse for sådanne produkter. Samtidig skal detailhandelspanelet fokusere på at nedbringe miljøbelastningen fra sektoren blandt andet på transport- og emballageområdet.

EU-direktivet om affald af *elektriske og elektroniske produkter* skal være implementeret senest ved udgangen 2004. Dette indebærer bl.a. at pro-

ducenterne har ansvaret for affaldshåndteringen og skal dække udgifterne hertil.

Affald til deponering er faldet gennem de senere år. Det er vigtigt at sikre en miljømæssig optimal drift af deponeringsanlæg. I strategiens periode vil der i forbindelse med gennemførelse af EU-lovgivning blive fastsat krav om, at der skal foreligge dokumentation for affaldets indhold og udvaskning af miljøskadelige stoffer. De nye krav om affaldskarakterisering forventes at medvirke til en yderligere reduktion i den deponerede affaldsmængde. Udviklingen forventes at gå i retning af færre, men større deponeringsanlæg. Herved kan der opnås miljømæssig og samfundsøkonomisk bedre drift af anlæggene.

Der skal udarbejdes en handlingsplan for den fremtidige håndtering af *røggasrensningsprodukter*. Planen skal udarbejdes i samarbejde med affaldsforbrændingsanlæggene. Handlingsplanen skal indeholde terminer for, hvornår problemerne med røggasrensningsprodukterne skal være løst.

Der er desuden en række nye eller reviderede direktiver på vej fra EU. For disse direktiver er der typisk en kort frist til at gennemføre dem i dansk lovgivning. Det drejer sig om Slamdirektivet, Direktiv om biologisk behandling af organisk affald til jordbrugsanvendelse, Batteridirektivet og Transportforordningen.

Bilag

Bilag til Redegørelse om affald – Affaldsstrategi 2005-08

Overblik over den faktiske affaldsbehandling i 2001 baseret på den seneste affaldsstatistik samt overblik over Affaldsstrategiens sigtelinie for 2008:

	Faktisk affaldsbehandling 2001			Affaldsstrategi – Sigtelinie 2008		
	Genanvendelse	Forbrænding	Deponering	Genanvendelse	Forbrænding	Deponering
Husholdningsaffald	29%	61%	8%	33%	60%	7%
– Dagrenovation	16%	81%	3%	20%	80%	0%
– Storskrald	18%	49%	26%	25%	50%	25%
– Haveaffald	99%	0%	1%	95%	5%	0%
Affald fra institutioner, handel og kontor	36%	49%	12%	50%	45%	5%
Industri	65%	12%	22%	65%	20%	15%
Byggeri og anlæg	90%	2%	8%	90%	2%	8%
Spildevandsanlæg	67%	27%	6%	50%	45%	5%
Kraftværker	99%	0%	1%	90%	-	10%
Total	63%	25%	10%	65%	26%	9%

Hvor tabellens sum af genanvendelse, forbrænding og deponering ikke giver 100%, skyldes det, at en mindre del af affaldet er ført til midlertidig oplagring.

Nr.	Initiativ	År	Ansvarlig		
			Miljø- min.	Kom- muner	Øvri- ge
	Tværgående initiativer				
1.	Arbejdsgruppen om organisering af affaldsområdet	2002-04	X	X	X
2.	Fortsat støtte til udvikling af nye behandlingsteknologier, centrale krav til behandling af affaldet samt etablering og drift af behandlingsanlæg på markedsmæssige vilkår		X	X	X
3.	Ændring af gebyrhjemlen i Miljøbeskyttelsesloven til sikring af gennemsigtighed i de kommunale gebyrer	2004-05	X		
4.	Reduktion i antallet af kommunale regulativer		X	X	
5.	Forenkling af virksomhedernes registrerings- og indberetningsforpligtelser		X	X	
6.	Undersøgelse af muligheder for at indføre producentansvar for relevante produkter		X		
7.	Undersøgelse af om affaldsavgiftens satser understøtter den miljømæssige prioritering på affaldsområdet, herunder ved industriel anvendelse af restprodukter fra slamforbrænding samt shredderaffald		X		
8.	Opdatering af miljøindekset for den vægtbaserede emballageafgift samt revision af afgiften	2004	X		
9.	Udvidelse af transportemballageaftalen til at omfatte flere materialer og emballagetyper fra erhverv		X		X
10.	Strategi for farligt affald		X	X	
11.	Fremme af initiativer, der støtter udvikling af målemetoder til at følge initiativerne til at nedsætte miljøbelastningen på affaldsområdet, f.eks. ved måling af tungmetaller i restprodukterne		X		
12.	Udarbejdelse af materialestrømsanalyser, hvor ISAG's registreringer ikke slår til		X		
13.	Videreudvikling af de nye affaldsindikatorer for ressourceforbrug, energiforbrug og deponeringsbehov, søge at fremskaffe yderligere LCA-data til beregningerne samt løbende beregning af indikatorerne hvert 2. eller 3. år		X		
14.	Fortsat udvikling af miljø- og samfundsøkonomiske analysemetoder på affaldsområdet samt en række konkrete miljø- og samfundsøkonomiske analyser		X		
15.	Bekendtgørelse om genanvendelse af restprodukter og jord til bygge- og anlægsformål vil blive udvidet til også at omfatte bygge- og anlægsaffald og med grænseværdier for organiske stoffer		X		

Nr.	Initiativ	År	Ansvarlig		
			Miljø- min.	Kom- muner	Øvri- ge
	Sektorrelaterede, tværgående initiativer				
	<i>Affaldsforbrændingsanlæg</i>				
16.	Undersøgelse af, om slaggens indhold af tungmetaller er reduceret som følge af tidligere initiativer		X		
17.	Undersøgelse af mulighederne for at frasortere genanvendelige fraktioner eller fraktioner, der giver anledning til miljøproblemer		X		
	<i>Byggeri og anlæg</i>				
18.	Udarbejdelse af guide om forebyggelse af bygge- og anlægsaffald til brug ved renovering af ejendomme		X		
19.	Kortlægning af niveauet af forurenende stoffer i bygge- og anlægsaffald		X		
20.	Krav til udvaskning af miljøbelastende stoffer fra bygge- og anlægsaffald, der genanvendes		X		
21.	Gennemførelse af en undersøgelse, som beskriver proceduren for håndtering af bygge- og anlægsaffald		X		
22.	Fokus på forbruget af kemiske stoffer i bygninger og i byggevarer med henblik på at nedbringe forbruget af kemikalier i byggeri mest muligt		X		X
23.	Undersøgelse af den miljø- og sundhedsmæssige effekt i forbindelse med brug, renovering og nedrivning af bygninger, der indeholder PCB		X		
24.	Forslag til konkrete ressource- og miljøindikatorer for enkelte byggerier		X		
25.	Etablering af overblik over, hvor i det nuværende regelgrundlag miljøhensyn i byggeriet inddrages		X		
26.	Forslag til principper for et benchmarkingsystem til vurdering og sammenligning af miljøindsatsen		X		

Nr.	Initiativ	År	Ansvarlig		
			Miljø- min.	Kom- muner	Øvri- ge
	<i>Deponeringsanlæg</i>				
27.	Muligheder for at genanvende eller nyttiggøre affald skal til stadighed undersøges med henblik på at sikre, at der i fremtiden kun deponeres affald, som det ud fra en miljømæssig vurdering er hensigtsmæssigt og forsvarligt at deponere		X	X	X
28.	Fastsættelse af krav om, at der skal foreligge dokumentation for affaldets indhold og udvaskning af miljøskadelige stoffer inden affaldet deponeres på de enkelte kategorier af deponeringsanlæg	Senest i juli 2004	X		
29.	Opdatering af deponeringsvejledningen		X		
30.	Gennemførelse af affalds karakterisering og overensstemmelsestest				X
31.	Udarbejdelse af uddannelsesplaner, undervisningsmateriale samt diverse prøver for de ansatte på deponeringsanlæg		X		
32.	Fastsættelse af krav til indretning og drift af deponeringsanlæg			Amter	
33.	Behandling af alle overgangsplaner, herunder påbud om nedlukning af alle utidssvarende deponeringsanlæg påbudt senest den 16. juli 2009	Forventes inden udgangen af 2004		Amter	
	<i>Husholdningerne</i>				
34.	Bedre information til borgerne om de kommunale affaldsordninger, herunder ordninger for farligt affald			X	
35.	Vurdering af miljøeffekten af en informationskampagne om sammenhængen mellem forbrug og affaldsmængder samt eventuel gennemførelse af informationskampagner med konkrete anbefalinger til affaldsforebyggelse		X		
36.	Udarbejdelse af informations- og undervisningsmateriale til børnehaver, skoler og gymnasier om ressourceforbrug og affaldsforebyggelse		X		
37.	Opfordring til undervisningsinstitutioner om at foretage sortering af deres eget affald		X	X	
38.	Motivering af kommunerne til at etablere eller forbedre genbrugsordninger for storskrald og til at udbygge de kommunale storskraldsordninger til at omfatte langt flere genanvendelige affaldsfraktioner		X		

Nr.	Initiativ	År	Ansvarlig		
			Miljø- min.	Kom- muner	Øvri- ge
39.	Etablering eller forbedring af de kommunale genbrugs- og genanvendelsesordninger for stor- skrald			X	
40.	Opfordring til etablering af netværk for mandskab på containerpladser m.v.		X	X	
41.	Opfordring af boligselskaber og andre etageboligbebyggelser til at etablere storskraldsordn- inger for genbrugelige og genanvendelse effekter		X		X
42.	Kommunerne tager initiativ til at videreuddanne og vejlede gårdmænd, skraldemænd og mandskab på containerpladser med henblik på bedre vejledning af borgerne omkring affalds- sortering			X	
	<i>Industri</i>				
43.	Virksomhederne skal fokusere på at nedbringe affaldsmængden fra produktionsprocessen, ud- vikle genanvendelsesteknologier til virksomhedernes produktionsaffald samt producere mere miljøvenlige produkter				X
44.	Forbedrede oplysninger om affaldet i grønne regnskaber, miljøstyring, miljøgodkendelser og via brancheaftaler				X
45.	Vejledning om brug af vilkår om affaldsforebyggelse i miljøgodkendelser af virksomheder eller som alternativ brancheaftaler herom		X		(X)
46.	Miljøgodkendelserne skal forbedres på affaldsområdet som følge af gennemførelsen af IPPC- direktivet			X og amter	X
47.	Videreudvikling af eksisterende værktøj til at kortlægge virksomheders affald til anvendelse i store virksomheder		X		X
48.	Begrænsning af produktspild hos forbrugeren på grund af uhensigtsmæssige emballager, der ikke eller vanskeligt kan tømmes helt				X
49.	Nedbringelse af deponering af affald fra virksomheder				X
50.	Etablering af videnbank for nye behandlings- og genanvendelsesmetoder		X		

Nr.	Initiativ	År	Ansvarlig		
			Miljø- min.	Kom- muner	Øvri- ge
	<i>Servicesektor – institutioner, handel og kontor</i>				
51.	Motivation af handels- og reparationssektorerne til i højere grad at anvende genbrugelige transportemballage		X		X
52.	Videreudvikling af eksisterende værktøj til at kortlægge virksomheders affald til anvendelse i servicesektoren		X		
53.	Detailhandelspanelet vil fremme udbuddet af renere produkter inden for dagligvareområdet og medvirke til at øge forbrugernes interesse for sådanne produkter				X
54.	Detailhandelspanelet vil fokusere på at nedbringe miljøbelastningen fra sektoren blandt andet på affald, transport- og emballageområdet				X
	Initiativer over for de enkelte fraktioner				
	<i>Animalsk affald</i>				
55.	Undersøge muligheden for at tilføre animalsk affald til biogas		X		X
56.	Undersøge muligheden for at udvinde fosfor fra slaggen fra forbrænding af kødbenmel		X		X
	<i>Asfalt</i>				
57.	Udarbejde regler om, at knust asfalt skal komprimeres efter udlægning		X		
58.	Indarbejde retningslinier for genanvendelse af asfalt i bekendtgørelse om genanvendelse af restprodukter og jord		X		
	<i>Batterier og akkumulatorer</i>				
59.	Udarbejde nye beregninger for potentialet for Ni-Cd-batterier		X		

Nr.	Initiativ	År	Ansvarlig		
			Miljø- min.	Kom- muner	Øvri- ge
	<i>Beton</i>				
60.	Indarbejde retningslinier for genanvendelse af beton i bekendtgørelse om genanvendelse af restprodukter og jord		X		
	<i>Bilaffald</i>				
61.	Ændre bilskrotbekendtgørelsen	Seneste 2006	X		
62.	Udvikle nye separationsteknologier med henblik på at genanvende plast og nyttiggøre andre organiske fraktioner		X		
63.	Gennemføre regler om producentansvar	1. januar 2007	X		X
	<i>Dæk</i>				
64.	Informere om at begrænse monteringskader samt om fremme genanvendelsen af regummie-rede dæk		X		
	<i>Elektriske og elektroniske produkter</i>				
65.	Implementere EU'direktiv	Senest 2004	X		X
66.	Udarbejde miljøvejledninger til offentlige indkøbere for en række elektriske og elektroniske produkter		X		X
67.	Udarbejde miljømærkekriterier for en række produkter		X		X
	<i>Emballageaffald</i>				
68.	Øge genanvendelsen af metal-, træ- og plastemballage		X	X	X
69.	Fastholde genanvendelsesniveauet for glas- og pap/papiremballage		X	X	X
70.	Udarbejde redegørelse til Folketinget om genanvendelsesmålet i Emballagedirektivet	2005	X		
71.	Udarbejde redegørelse til Folketinget om det danske retur system	2006	X		

Nr.	Initiativ	År	Ansvarlig		
			Miljø- min.	Kom- muner	Øvri- ge
	<i>Farligt affald</i>				
72.	Udarbejde en strategi for farligt affald		X	X	
73.	Fremme nyttiggørelsen af farligt affald		X		
74.	Implementere kriterierne for miljøfare for farligt affald		X	X	
	<i>Glas</i>				
75.	Udvikle alternative genanvendelser af glasskår		X		X
	<i>Havbundssediment</i>				
76.	Udvikle et værktøj, der kan vurdere hvorvidt et bestående anlæg kan videreføres efter 16. juli 2009		X		
77.	Skabe et nyt administrationsgrundlag for håndtering af havbundssediment		X		
78.	Iværksætte nye initiativer som følge af det nye administrationsgrundlag		X	X	
	<i>Jern og metalemballager</i>				
79.	Stille krav om separat indsamling fra husholdninger		X	X	
80.	Anvise metalemballager til genanvendelse (fx via genbrugspladser)			X	
81.	Undersøge mulighederne for forsortering af affaldet og udsortering af slaggen		X		
	<i>Jord</i>				
82.	Revidere bekendtgørelsen om genanvendelse af restprodukter og jord til også at omfatte bygge- og anlægsaffald samt fraktioner, der indeholder organiske forureninger		X		
83.	Udarbejde en vejledning om genanvendelse af restprodukter og jord		X		

Nr.	Initiativ	År	Ansvarlig		
			Miljø- min.	Kom- muner	Øvri- ge
	<i>Kølemøbler</i>				
84.	Indføre regler for håndtering af kølemøbler i bekendtgørelsen om elektriske og elektroniske produkter		X		
	<i>Mineraluld</i>				
85.	Undersøge potentialet og barrierer for genanvendelse af mineraluld		X		
86.	Udvikle egnede metoder til genanvendelse af mineraluld		X		
87.	Gennemføre miljø- og samfundsøkonomiske vurderingen af forskellige former for håndtering af mineraluld		X		
	<i>Organisk dagrenovation</i>				
88.	Udvikle et værktøj til brug for lokal vurdering af, hvilken behandling der er mest miljø-økonomisk optimal for håndtering af organisk dagrenovation		X		
89.	Igangsætte forsøg om central udsortering af den samlede dagrenovation		X		
90.	Værdisætte yderligere miljøeffekter		X		
	<i>Ozonlagnedbrydende stoffer</i>				
91.	Gennemføre regler om særskilt behandling af fjernvarmerør med indhold af ozonlagnedbrydende stoffer		X		
92.	Undersøge i hvilket omfang fjernvarmerør opgraves		X	X	
93.	Undersøge mulighederne for særskilt håndtering af andre affaldsfraktioner indeholdende ozonlagnedbrydende stoffer		X	X	

Nr.	Initiativ	År	Ansvarlig		
			Miljø- min.	Kom- muner	Øvri- ge
	<i>Papir og pap</i>				
94.	Træffe afgørelse om en særskilt ordning for indsamling af pap fra husholdninger er nødvendig i forbindelse med redegørelsen i Folketinget i 2005 om emballagegenanvendelsesmålene		X	X	
	<i>PCB og PCT</i>				
95.	Igangsætte en undersøgelse af, hvorvidt der er miljø- og sundhedseffekter ved brug, renovering eller nedrivning af bygninger, der indeholder PCB		X		
	<i>Plast</i>				
96.	Øge fokus på virksomhedernes udsortering af plastfolie		X	X	X
97.	Mulighed for at etablere landsdækkende indsamlingsordninger via affaldsproducenternes brancheforeninger		X		X
98.	Kræve at virksomheder udsorterer plastdunke og-beholdere		X	X	X
99.	Indføre obligatoriske ordninger for indsamling af plastdunke og -flasker fra husholdninger		X	X	
	<i>PVC</i>				
100.	Fastlægge mængden af affald		X		X
101.	Stille krav til håndtering af PVC-affald		X	X	
102.	Fritage visse produkter for PVC-afgiften				
103.	Vurdere mulighederne for at fremme visse alternativer		X		X
104.	Gennemføre en miljø- og samfundsøkonomisk analyse		X		
	<i>Restprodukter fra biobrændsler</i>				
105.	Revurdere gældende regler for genanvendelse af bioaske til jordbrugsformål		X		

Nr.	Initiativ	År	Ansvarlig		
			Miljø- min.	Kom- muner	Øvri- ge
	<i>Restprodukter fra affaldsforbrænding</i>				
106.	Optimere frasortering af tungmetaltholdige affaldsfraktioner		X		
107.	Optimere forbrændingsprocessen, således at miljøbelastende stoffer bindes effektivt i slaggen		X		
108.	Frasortere særlig tungmetaltholdigt slagge		X		
109.	Gennemføre en miljø- og samfundsøkonomisk analyse af alternative muligheder for håndtering af røggasrensningsprodukter		X		
110.	Udarbejde en handlingsplan for danske røggasrensningsprodukter		X		
111.	Udarbejde konkrete regler for håndtering af røggasrensningsprodukter fra affaldsforbrænding		X		
	<i>Shredderaffald</i>				
112.	Udvikle metoder til at oparbejde tungmetaltholdigt affald		X		X
113.	Indsamle viden om håndtering af shredderaffald		X		
114.	Når ny teknik er udviklet skal der: – Gennemføres fuldskalaforøg – Gennemføres en miljø- og samfundsøkonomisk analyse – Stilles særskilte krav til håndtering af shredderaffald		X		X
	<i>Støberiaffald</i>				
115.	Udvikle nye behandlingsmetoder for kemisk bundet formsand		X		X
116.	Indføre miljøstyring		X		X
	<i>Tegl</i>				
117.	Ændre reglerne for håndtering af tegl		X		

Nr.	Initiativ	År	Ansvarlig		
			Miljø- min.	Kom- muner	Øvri- ge
	<i>Imprægneret træ</i>				
118.	Videreudvikle metoder til behandling af imprægneret træ		X		X
119.	Opgøre mængden af imprægneret træ		X		
120.	Gennemføre en miljø- og samfundsøkonomisk vurdering af håndtering af imprægneret træ		X		
	<i>Træemballage</i>				
121.	Kortlægge mængden af træemballage		X		
122.	Vurdere, hvordan Danmark nemmest og billigst kan nå målet om genanvendelse af træ- og øvrigt emballage		X		
123.	Ændre affaldsbekendtgørelsen		X		

Hermed slutter redegørelsen.

93. møde

Mandag den 12. maj 2003 kl. 10.00

Dagsorden

1) Forespørgsel nr. F 60:

Forespørgsel til miljøministeren [om Danmarks naturområder].

Af Jørn Jespersen (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 8/4 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 11/4 2003). (Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 13. maj 2003).

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 147:

Forslag til folketingsbeslutning om naturpleje og naturgenopretning, om mere natur til flere – en naturreform for Danmark.

Af Torben Hansen (S) og Jørn Jespersen (SF) m.fl.

(Fremsat 11/4 2003).

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 130:

Forslag til folketingsbeslutning om midlertidigt stop for udvidelse af svinebedrifter/etablering af nye svinebedrifter.

Af Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og Martin Lidegaard (RV).

(Fremsat 1/4 2003).

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 131:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod anvendelse af pesticider inden for en beskyttelseszone omkring alle almene vandforsyningsanlæg.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).

(Fremsat 1/4 2003).

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 132:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod handel med og anvendelse af pesticiderne glyphosat og terbuthylazin.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).

(Fremsat 1/4 2003).

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 133:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod pesticider.

Af Keld Albrechtsen (EL) og Line Barfod (EL).

(Fremsat 1/4 2003).

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 146:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af reguleringen af landbrugets miljøpåvirkning samt ophævelse af landbrugets særstilling i planloven, om mere natur til flere – en naturreform for Danmark.

Af Pernille Blach Hansen (S) m.fl.

(Fremsat 11/4 2003).

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 148:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til foreningstruede vandindvindinger.

Af Torben Hansen (S), Jørn Jespersen (SF), Elsebeth Gerner Nielsen (RV) og Keld Albrechtsen (EL) m.fl.

(Fremsat 11/4 2003).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Forespørgsel nr. F 60:

Forespørgsel til miljøministeren:

»Miljøministeren bedes redegøre for, hvordan regeringen vil sikre beskyttelse, genopretning og pleje af Danmarks naturområder – herunder etablering af grønne korridorer mellem naturområder – i overensstemmelse med befolkningens ønsker og Danmarks internationale forpligtelser (især Natura og vandrammedirektiv)?«

Af Jørn Jespersen (SF), Anne Grete Holmsgaard (SF) og Aage Frandsen (SF).

(Forespørgslen anmeldt 8/4 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 11/4 2003). (Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 13. maj 2003).

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse bliver udsat til i morgen, tirsdag den 13. maj 2003.